

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 9 juni 2020
(OR. en)

8086/1/20
REV 1

POLGEN 46

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers
Betreft:	Verdere ontwikkeling van de strategische agenda 18-maandenprogramma van de Raad (1 juli 2020 - 31 december 2021)

Voor de delegaties gaat hierbij het 18-maandenprogramma van de Raad, dat is opgesteld door de komende voorzitterschappen (Duitsland, Portugal en Slovenië) en de hoge vertegenwoordiger in zijn hoedanigheid als voorzitter van de Raad Buitenlandse Zaken.

Het programma**I. INLEIDING**

De COVID-19-pandemie is een ongeziene uitdaging voor Europa en voor de hele wereld. Als een wereldwijde gezondheidscrisis heeft ze de samenlevingen en de economieën van de EU-lidstaten op dramatische wijze getroffen. De pandemie noopt tot dringende, doortastende en uitgebreide maatregelen op EU-niveau en op nationaal, regionaal en lokaal niveau¹. De drie voorzitterschappen zullen al het nodige doen om het herstelvermogen van Europa te versterken, onze burgers te beschermen en de crisis te boven te komen, en tegelijk onze Europese waarden en levenswijze veilig te stellen. Daarbij zal het voorzitterschapstrio zich inzetten voor de vijf actielijnen die worden genoemd in de gezamenlijke verklaring van de leden van de Europese Raad van 26 maart 2020.

De COVID-19-crisis, die door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) is uitgeroepen tot pandemie, heeft de samenlevingen van de lidstaten, en met name de gezondheidszorgstelsels, zwaar op de proef gesteld. Ook vandaag nog. De lidstaten en de EU-instellingen hebben in de geest van solidariteit samengewerkt om in de zorg maatregelen in dat verband te coördineren en uit te voeren. Alleen als het gezondheidsbeleid de dreiging van COVID-19 doeltreffend beheerst en uiteindelijk overwint, kunnen alle andere sectoren van de economie en het openbare leven zich duurzaam herstellen.

¹ Zie de gezamenlijke verklaring van de leden van de Europese Raad, 26 maart 2020.

Hoewel tijdens het Kroatische voorzitterschap al veel maatregelen zijn genomen om de crisis aan te pakken, moet er nog veel gebeuren, met name wat betreft het beheersen van de pandemie en het terugkeren naar de volledige functionaliteit van de Europese samenlevingen en economieën door duurzame en inclusieve groei te bevorderen en met inachtneming van onder meer de groene transitie en de digitale transformatie, alle lessen uit de crisis te trekken² en de sociaal-economische gevolgen ervan aan te pakken. Daartoe zijn de drie voorzitterschappen vastbesloten om als een overkoepelende prioriteit alle passende maatregelen uit te voeren die gericht zijn op een robuust herstel van de Europese economie, in overeenstemming met een duurzame en inclusieve groeistrategie die rekening houdt met de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en de aanzienlijke sociale gevolgen en menselijke dimensies het hoofd biedt. Het trio zal een vervolg geven aan de komende Commissievoorstellen om een ambitieuzer, breder en beter gecoördineerd crisisbeheersingssysteem in de EU tot stand te brengen.

Het trio is gehecht aan de beginselen van het gezamenlijk Europees stappenplan voor de opheffing van de inperkingsmaatregelen in verband met COVID-19 en van de routekaart naar herstel:³ het herstelplan moet uitgaan van solidariteit, cohesie en convergentie; het herstel moet flexibel en soepel zijn, en gaandeweg evolueren; het moet inclusief zijn, en door iedereen die erbij betrokken is, gezamenlijk worden aangestuurd; met volledige eerbiediging van onze waarden, rechten en de rechtsstaat.

De drie voorzitterschappen zullen alles in het werk stellen om de eengemaakte markt te herstellen en verder te verdiepen, vaart te zetten achter de groene transitie en de digitale transformatie, te streven naar digitale soevereiniteit, de strategische autonomie van de EU te waarborgen door middel van een dynamisch industriebeleid, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's/het mkb) en startende ondernemingen te ondersteunen, buitenlandse directe investeringen te screenen, een veerkrachtiger infrastructuur op te bouwen, met name in de gezondheidszorg, en kritieke goederen in Europa te produceren om de overmatige afhankelijkheid van derde landen te verminderen overeenkomstig de belangrijkste aanbevelingen van de routekaart naar herstel.

² Zie het gezamenlijk Europees stappenplan voor de opheffing van de inperkingsmaatregelen in verband met COVID-19, 15 april 2020.

³ Een routekaart naar herstel – Naar een veerkrachtiger, duurzamer en rechtvaardiger Europa, 22 april 2020.

Het trio zal waar nodig bijdragen tot en sturing geven aan de ongekennde investeringsinspanningen om het herstel aan te wakkeren, waarbij de inspanningen gericht zijn op gezamenlijk overeengekomen doelstellingen en op de domeinen waar ze het hardst nodig zijn. Om een duurzaam herstel te bespoedigen, omvatten deze inspanningen ook vangnetten voor burgers, bedrijven en overheden, en een herstelfonds dat is gekoppeld aan het meerjarig financieel kader (MFK).

De drie voorzitterschappen achten de wereldwijde uitdaging van de pandemie en de rol van de EU als mondiale speler met een bijzondere verantwoordelijkheid om een mondiale respons te helpen bepalen door middel van multilateralisme en een op regels gebaseerde internationale orde, belangrijk. Dit houdt onder meer in dat belangrijke beleidsgebieden met grote middelentekorten voorrang krijgen, waardoor de responscapaciteit in landen met de zwakste gezondheids-, water- en sanitaire systemen, met name in Afrika, wordt versterkt en de ernstige sociaal-economische gevolgen worden afgezwakt. Een wereldwijde respons vereist meer regionale samenwerking bij het werken aan nieuwe diagnoses, therapieën en vaccins. De drie voorzitterschappen zullen zich met een echte "Team Europe"-benadering hiervoor inzetten.

Het trio zal investeren in de ontwikkeling van een governancestelsel⁴ dat leidt tot een veerkrachtigere, efficiëntere en effectievere EU, en onze kernwaarden in het middelpunt van zijn aanpak houden.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken, zal het trio uitvoering geven aan de maatregelen van het actieplan bij de routekaart naar herstel. Het trio heeft zich ook tot doel gesteld de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten uit te voeren, onder meer door middel van een Europese sociale top die in mei 2021 op uitnodiging van de voorzitter van de Europese Raad onder het Portugese voorzitterschap zal plaatsvinden.

⁴ Overeenkomstig de routekaart naar herstel - Naar een veerkrachtiger, duurzamer en rechtvaardiger Europa, 22 april 2020.

Hoewel de reactie op de COVID-19-pandemie en de gevolgen daarvan de belangrijkste prioriteit voor het trio is, is het ook van essentieel belang dat de normale werking van de EU-instellingen wordt hervat, zodat het trio tastbare vooruitgang boekt bij de uitvoering van de strategische agenda 2019-2024. De drie voorzitterschappen zijn er vast van overtuigd dat wij, door voort te bouwen op onze Europese waarden en de sterke punten van de Europese Unie, onze gemeenschappelijke toekomst vorm kunnen geven, de belangen van onze burgers, bedrijven en samenlevingen kunnen promoten en onze manier van leven kunnen waarborgen. Opdat de Unie haar volledige potentieel kan bereiken, zal het trio de eenheid tussen de lidstaten bevorderen. Dit zal worden bereikt door loyaal samen te werken op basis van onze gemeenschappelijke waarden en door de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid in acht te nemen.

Het trio is er vast van overtuigd dat de conferentie over de toekomst van Europa concrete resultaten moet opleveren ten gunste van onze burgers en moet bijdragen aan de ontwikkeling van ons beleid voor de middellange en lange termijn, zodat we de huidige en toekomstige uitdagingen beter kunnen aanpakken⁵.

Meerjarig financieel kader 2021-2027

De drie voorzitterschappen vinden het belangrijk overeenstemming te bereiken over het meerjarig financieel kader 2021-2027. Het MFK zal een belangrijk instrument zijn om een duurzaam herstel te ondersteunen. Het moet de lidstaten ondersteunen om duurzaam te investeren in de strategische doelstellingen en op alle beleidsgebieden van de EU, in overeenstemming met de routekaart naar herstel. Samen met een herstelfonds zal het volgende MFK het ambitieuze antwoord op de behoeften van Europa vormen en ondersteuning bieden voor onze gemeenschappelijke prioriteiten. Het trio zal zich onvermoeibaar inzetten om de goedkeuring van het Europees Parlement te verkrijgen en de nog in behandeling zijnde sectorale voorstellen zo spoedig mogelijk af te ronden, en het zal tegelijkertijd het door de Europese Raad verleende mandaat onverkort volgen. Het trio zal alles in het werk stellen om onnodige vertragingen bij de uitvoering van het meerjarig financieel kader 2021-2027 en de bijbehorende programma's te voorkomen. Tijdige goedkeuring van de wetgeving inzake alle investeringsgerelateerde en andere toepasselijke beleidsmaatregelen is van cruciaal belang om een adequaat en krachtig antwoord te kunnen geven op de gevolgen van de COVID-19-pandemie en op andere strategische doelstellingen en aanhoudende uitdagingen van de Unie.

⁵ Zie de Conclusies van de Europese Raad, 12 december 2019.

De toekomstige betrekkingen tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk

Op 1 februari 2020 heeft het Verenigd Koninkrijk zich teruggetrokken uit de Europese Unie. Tenzij een verlenging wordt overeengekomen, loopt de overgangsperiode na de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk op 31 december 2020 af. In zijn conclusies van 13 december 2019 bevestigde de Europese Raad opnieuw zijn wens zo nauw mogelijke toekomstige betrekkingen met het Verenigd Koninkrijk op te bouwen, in overeenstemming met de politieke verklaring en met inachtneming van de eerder overeengekomen richtsnoeren en verklaringen van de Europese Raad, met name de verklaring van 25 november 2018. De Europese Raad herhaalde in het bijzonder dat de toekomstige betrekkingen met het Verenigd Koninkrijk gebaseerd moeten worden op een evenwicht tussen rechten en verplichtingen, en een gelijk speelveld moeten garanderen. Overeenkomstig de richtsnoeren en conclusies van de Europese Raad en de politieke verklaring heeft de Raad op 25 februari 2020 onderhandelingsrichtsnoeren vastgesteld waarin het toepassingsgebied en de voorwaarden van het toekomstige partnerschap waarover de Europese Commissie en het Verenigd Koninkrijk moeten onderhandelen, zijn vastgelegd. Het trio zal ernaar streven dat tegen het einde van de overgangsperiode een alomvattend partnerschap met het Verenigd Koninkrijk in werking kan treden dat rechtvaardig en billijk is voor alle lidstaten en in het belang van onze burgers.

Het aangepaste werkprogramma van de Commissie voor 2020

Het trio zal rekening houden met het aangepaste werkprogramma van de Commissie voor 2020. Het trio stelt het op prijs dat de Commissie ten eerste hecht aan het uitvoeren van alle in haar oorspronkelijke programma aangekondigde grote initiatieven, en dat de voorstellen die van essentieel belang zijn of het onmiddellijke herstel ondersteunen, zullen worden aangenomen zoals oorspronkelijk gepland. Het trio verzoekt de Commissie om zo spoedig mogelijk alle grote initiatieven goed te keuren die vanwege de pandemie vertraging hebben opgelopen. De drie voorzitterschappen zijn ingenomen met het voornemen van de Commissie om meer gebruik te maken van strategische prognoses om een meer pragmatische, op de lange termijn gerichte aanpak te volgen om het beleid van de Unie voor de komende jaren te sturen.

II. BURGERS EN VRIJHEDEN BESCHERMEN

De drie voorzitterschappen geloven sterk in het belang van democratie, mensenrechten, de rechtsstaat en onze open-maatschappijmodellen, die de grondslag vormen van de Europese vrijheid, veiligheid en welvaart. In dit verband zien de drie voorzitterschappen uit naar het komende actieplan voor Europese democratie en de bijbehorende voorstellen, ook met betrekking tot de vrijheid, pluriformiteit en onafhankelijkheid van de media. Het trio onderstreept de cruciale rol van vrije en pluriforme media. Hun op feiten gebaseerde, tijdige en geloofwaardige verslaglegging en toewijding aan de bestrijding van desinformatie zijn nooit belangrijker geweest.

Het trio ziet ook uit naar de nieuwe strategie voor de uitvoering van het Handvest van de grondrechten. Het trio streeft ernaar een nieuwe impuls te geven aan de toetreding van de EU tot het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, zoals bepaald in het Verdrag van Lissabon. Het zal de culturele en religieuze diversiteit en de participatie van jongeren bevorderen en overwegen regelmatig met de burgers in dialoog te gaan als belangrijke factoren voor een betere uitvoering van het EU-beleid.

De reactie op de COVID-19-pandemie heeft ongekende beperkingen opgelegd aan de manier van leven, vrijheid en democratische rechten van onze samenlevingen. Het trio staat klaar om de volledige toepassing van de waarden van de Unie, met inbegrip van de rechtsstaat in de hele EU, te ondersteunen.

Het trio ziet uit naar de instelling van een Europees rechtsstatelijkheidsmechanisme dat gelijkelijk van toepassing is op alle lidstaten. Dit preventieve instrument moet de constructieve dialoog tussen de lidstaten verdiepen en een gezamenlijk bewustzijn van de rechtsstaat in al deze lidstaten bevorderen. Daartoe zal het trio in de Raad een uitgebreide dialoog over alle onderdelen van het jaarverslag van de Commissie organiseren.

Het ondersteunen van eenheid tussen de lidstaten en het beginsel van loyale samenwerking, het eerbiedigen van de subsidiariteit, evenredigheid en het bevorderen van multi-level governance, zullen de leidraad zijn voor de achttien maanden.

Het trio wil gelijkheid integreren in alle beleidsgebieden, met inbegrip van gelijkheid tussen mannen en vrouwen en de gelijkheid van LGBTQIA+-personen en hun rechten, culturele diversiteit bevorderen, gelijke kansen voor iedereen bieden, alle vormen van discriminatie, waaronder haatmisdrijven, bestrijden en huiselijk geweld aanpakken. De drie voorzitterschappen zijn ingenomen met de nieuwe strategie voor gendergelijkheid 2020-2025 van de Commissie, waarin onder meer gendergerelateerd geweld en de gelijkheid van vrouwen en mannen op de arbeidsmarkt aan bod komen. Bindende maatregelen voor loontransparantie zijn een nuttige stap op het gebied van gendergelijkheid. In dit verband kijkt het trio uit naar het komende voorstel hierover. Aangezien ouderen onevenredig werden getroffen door de COVID-19-pandemie, zullen wij de solidariteit tussen de generaties, waardig ouder worden en een betere bescherming van de rechten van ouderen en andere kwetsbare volwassenen bevorderen. Wij kunnen niet toestaan dat de COVID-19-pandemie ongelijkheid en discriminatie van welke aard dan ook vergroot.

De drie voorzitterschappen verbinden zich ertoe de werkzaamheden van de Raad ter voorkoming en bestrijding van antisemitisme beter te coördineren, met name wat de uitwisseling van beste praktijken betreft.

Het trio zal de culturele diversiteit bevorderen, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel en zonder daarbij de belangrijke culturele en creatieve sectoren in de wereld, de gevolgen van hun werk voor de samenleving en de economie, en de bescherming van de Europese manier van leven uit het oog te verliezen.

De digitale transformatie biedt kansen, maar ook uitdagingen met betrekking tot de rechten en vrijheden van burgers. Daarom is het van essentieel belang dat in het digitaliseringsproces de grondrechten en gemeenschappelijke waarden worden geëerbiedigd.

De drie voorzitterschappen zijn ingenomen met het witboek van de Commissie over kunstmatige intelligentie en zien ernaar uit alle dimensies ervan op te volgen: onderzoek en innovatie, toepassingen in het onderwijs, ethische en mensgerichte aspecten, de mondiale governance ervan, een risicogebaseerd regelgevingskader en het aspect van de aansprakelijkheid voor kunstmatige intelligentie. Voorts zal het trio streven naar een betere bescherming van onze samenlevingen tegen kwaadwillige cyberactiviteiten, hybride dreigingen en desinformatie. Er zal een transparante, tijdige en op feiten gebaseerde communicatie worden gevoerd om de weerbaarheid van onze samenlevingen te versterken. De aangekondigde handeling betreffende de cyberweerbaarheid en operationele weerbaarheid van financiële diensten en de herziening van de richtlijn cyberbeveiliging (NIS) zullen in dit verband nuttige maatregelen zijn. Het trio zal de inspanningen op Europees niveau opvoeren om voor op het internet aangesloten apparaten een verplicht minimumbeveiligingsniveau inzake informatietechnologie (IT) te bewerkstelligen.

De drie voorzitterschappen zijn verheugd over de aankondiging van de Commissie om een nieuw migratiepact en begeleidende wetgevingsvoorstellen voor te stellen en verbinden zich ertoe voorrang te geven aan de voortzetting ervan. De EU heeft behoefte aan een alomvattende permanente en voorspelbare oplossing voor migratie. Die zou een goed werkend, veerkrachtig en crisisbestendig gemeenschappelijk Europees asielstelsel moeten omvatten, met een noodzakelijk evenwicht tussen verantwoordelijkheid en solidariteit. Situaties van onevenredige migratiedruk op een of meer lidstaten moeten worden aangepakt. Daarbij moeten zowel de legale migratiemogelijkheden als de terugkeer verbeterd worden.

Deze alomvattende aanpak moet ook een verhoging van de strijd tegen illegale migratie, mensenhandel en mensensmokkel omvatten, terwijl tegelijkertijd de onderliggende oorzaken van migratie en gedwongen ontheemding worden aangepakt. De externe dimensie moet worden benaderd door de partnerschappen met de landen van herkomst en doorreis te versterken.

Wat de werking van Schengen en de bescherming van de buitengrenzen van de EU betreft, zal het trio zich richten op het operationeel maken van de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht, de uitvoering van de nieuwe functies in de interoperabiliteitsverordeningen, de herziening van het Schengenevaluatiemechanisme, en zal het alles in het werk stellen om de volledige werking van het Schengengebied te herstellen. Het belang daarvan is nog duidelijker geworden in het licht van de beperkingen die zijn opgelegd als reactie op de COVID-19-crisis.

Naast de succesvolle uitvoering van het interoperabiliteitspakket zien de drie voorzitterschappen uit naar verdere initiatieven in verband met de nieuwe EU-strategie voor de veiligheidsunie, om de samenwerking en de uitwisseling van informatie op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) te verbeteren, ook met onze gemeenschappelijke instrumenten (EU-informatiesystemen), en zullen zij zich inzetten om de politieke, douane- en justitiële samenwerking in burgerlijke en strafzaken te versterken, onder meer via e-justitie-mechanismen. Een sterke en aanpasbare politieke samenwerking, vergemakkelijkt door een goed gecoördineerd gemeenschappelijk optreden, zal van cruciaal belang zijn voor het promoten van het vrije verkeer van goederen, diensten en personen om in de komende maanden en jaren het economische en sociale herstel van COVID-19 te bevorderen. Het is met name belangrijk doeltreffende preventiemaatregelen uit te voeren en de strijd tegen terrorisme, zware en georganiseerde misdaad, radicalisering en (gewelddadig) extremisme en grensoverschrijdende criminaliteit te intensiveren, en de samenwerking met derde landen te verbeteren. Het aangekondigde Commissievoorstel voor een gerichte herschikking van de verordening betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) zou in dit verband van bijzonder belang kunnen zijn om de operationele politiesamenwerking te versterken.

De EU moet de weerbaarheid van onze samenlevingen in noodsituaties zoals pandemieën of grootschalige cyberaanvallen verder versterken door plannen voor passende acties te ondersteunen en te regelen, met het oog op een alomvattende coördinatie en met volledige inachtneming van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden op de verschillende niveaus van de EU, van de lidstaten en in de lidstaten. De drie voorzitterschappen zijn vastbesloten ten volle rekening te houden met de uitdagingen waar de COVID-19-pandemie de EU voor geplaagd heeft, ook in het kader van de Europese civiele bescherming. Afhankelijk van de huidige ontwikkelingen en op basis van de opgedane ervaring zullen de voorzitterschappen ernaar streven de EU-crisisrespons verder te versterken en het Uniemechanisme voor civiele bescherming te verstevigen, met inbegrip van de verdere ontwikkeling van rescEU en andere capaciteiten, waarbij de uitdagingen in verband met de aanleg van voorraden van essentiële gezondheidsmaterialen en de repatriëring van in derde landen gestrande burgers worden aangepakt; zij zullen ook ervaring blijven opdoen door het opzetten en lanceren van het EU-kennisnetwerk, dat systematisch verder moet worden ontwikkeld op basis van een pandemisch scenario.

III. ONZE ECONOMISCHE BASIS ONTWIKKELEN: HET EUROPESE MODEL VOOR DE TOEKOMST

De COVID-19-pandemie zal langdurige gevolgen hebben voor de economie van de EU en de wereldeconomie. Naast kortetermijnmaatregelen die onze financiële sector van liquiditeit voorzien, de dreiging van een recessie afwenden door ongeziene investeringen te stimuleren en de stabiliteit van de financiering door de lidstaten te waarborgen, is het belangrijk om ook te kijken naar het langetermijnperspectief en om het concurrentievermogen en de soevereiniteit van de EU te verbeteren en te blijven zorgen voor een stabiel en gunstig investeringsklimaat in de eengemaakte markt. Het is nu dus des te belangrijker onze economische basis te ontwikkelen – iets dat gedurende de drie voorzitterschappen een belangrijk aspect zal blijven. Het werk inzake de Green Deal en de digitale toekomst van Europa, de uitvoering van het actieplan voor de circulaire economie, de investeringen in onderzoek en innovatie (O&I) en vaardigheden om het concurrentievermogen te vergroten, het zoeken naar oplossingen voor mondiale uitdagingen, en het scheppen van banen zullen een specifieke rol spelen om deze doelstellingen te verwezenlijken.

De eengemaakte markt is een van de grootste troeven van de EU en moet verder worden uitgebouwd. De beginselen, waarden en normen van de eengemaakte markt schragen het leiderschap van de EU en haar actieve rol bij het bevorderen van een op regels gebaseerde wereldorde en een gelijk speelveld in binnen- en buitenland. Het voorzitterschapstrio zal de grondslagen voor het toekomstige concurrentievermogen en de toekomstige groei van de Unie versterken. Dit houdt onder meer in dat de eengemaakte markt weer volledig moet gaan functioneren als vóór COVID-19, dat de resterende ongerechtvaardigde belemmeringen in de eengemaakte markt, waaronder de dienstensector, moeten worden weggewerkt en dat moet worden gezorgd voor een doeltreffende en eerlijke uitvoering, toepassing en handhaving van de regels van de eengemaakte markt, met inbegrip van de regels inzake de bescherming van investeringen. Voorts moet het internemarktbeleid worden afgestemd op het industriebeleid, het kmo-beleid en het digitale beleid van de EU. Het trio is klaar voor de follow-up van het Verslag inzake de belemmeringen voor de eengemaakte markt en het Actieplan voor de handhaving van de eengemaakte markt van de Commissie. De COVID-19-pandemie toont aan dat het van vitaal belang is de eengemaakte markt in tijden van crisis veerkrachtiger te maken. Om onder meer de groei en het concurrentievermogen van de Unie na de pandemie te vergroten, zullen ook betere regelgeving en de vermindering van de nalevingskosten en administratieve lasten hoog op de agenda staan.

Aangezien kmo's een cruciale rol spelen voor duurzame economische groei, werkgelegenheid en sociale cohesie in onze samenlevingen, hebben zij behoefte aan betrouwbare en stabiele randvoorwaarden die uiting zijn van een geïntegreerde, samenhangende en toekomstgerichte aanpak en een systematische en consistente toepassing van het "denk eerst klein"-principe. Om dat te bereiken, zijn de drie voorzitterschappen bereid de kmo-strategie van de Commissie te volgen en verder te ontwikkelen om het EU-beleid voor kleine en middelgrote ondernemingen te versterken.

Kmo's versterken en het concurrentievermogen van de industrie vergroten zijn essentiële doelstellingen van het trio aangezien dat de Europese economische soevereiniteit en de veerkracht van die economie ten goede komt. De strategie van de EU om van de COVID-19-crisis te herstellen en de langetermijnstrategie voor duurzame groei vereisen ook een ambitieuze strategie voor het industriebeleid van de EU, die ook gericht is op mededinging, de regelgeving inzake staatssteun en algemene randvoorwaarden, en op het verbeteren van belangrijke technologieën, onder andere door het wetenschaps-, onderzoeks- en innovatiebeleid op één lijn te brengen en de technologische autonomie van de EU te steunen. Belangrijke elementen van deze strategie zijn het benoemen van strategische waardeketens, het hertekenen van industriële ecosystemen en verdere werkzaamheden om industriële allianties en grote projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI) in kaart te brengen. Het trio zal voortbouwen op de Europese industriestrategie van de Commissie en zal voorstellen doen voor de volgende stappen wat betreft uitvoering en toezicht. Voorts zal het trio de lopende evaluatie van de mededingingsregels door de Europese Commissie volgen en zal het, nadat de resultaten ervan bekend zijn, deze resultaten onder de aandacht brengen en zich in het licht van wereldwijde ontwikkelingen en de digitale transformatie inzetten voor mogelijke veranderingen en voor de modernisering van het Europese mededingingskader. Het is ook van plan om overheidsopdrachten efficiënter, innovatiegerichter en duurzamer te maken en daarbij rekening te houden met de lessen die zijn geleerd tijdens de COVID-19-crisis en met de noodzaak om de economie van de EU een nieuwe impuls te geven.

Een doeltreffend en flexibel cohesiebeleid moet zorgen voor investeringen om de enorme economische en sociale uitdagingen van de COVID-19-crisis aan te pakken, en moet ook investeren in een innovatieve, slimme economische en sociale transformatie naar een groener, koolstofarm Europa. Het dient alle regio's te bestrijken⁶, hun concurrentievermogen te ondersteunen en de economische, sociale en territoriale cohesie te versterken terwijl ongelijkheden worden afgebouwd. Het trio zal alles in het werk stellen opdat het cohesiewetgevingspakket tijdig wordt vastgesteld, opdat onverwijld een begin kan worden gemaakt met de uitvoering van de nieuwe cohesiebeleidscyclus.

Het trio zal nagaan welke rol het financieel en economisch beleid kan spelen voor duurzame en inclusieve groei.

De financiering van de economie moet robuuster worden, ook in het licht van de COVID-19-crisis. Daartoe moet op de overeengekomen wijze bij voorrang worden voortgewerkt aan het verdiepen van de Economische en Monetaire Unie in al haar facetten, en vervolgens aan alle elementen ter versterking van de bankenunie en de versterking van de kapitaalmarktenunie. De drie voorzitterschappen zien met name uit naar de evaluatie van de richtlijn betreffende markten voor financiële instrumenten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/39/EG, en van de verordening betreffende markten in financiële instrumenten (MiFID II en MiFIR), de benchmarkverordening, alsook naar voorstellen ter uitvoering van de laatste Bazel III-hervormingen. Voortgang op deze gebieden zal ook de internationale rol van de euro versterken, die recht moet doen aan het mondiale economische en financiële gewicht van de Unie. Het trio ziet de herziening van Solvabiliteit II als een kans om een van de meest geavanceerde prudentiële systemen ter wereld op een gerichte manier verder te ontwikkelen.

De komende voorstellen over cryptoactiva en de operationele en cyberweerbaarheid van financiële diensten, evenals de strategie voor digitale financiering en de daarin ingebedde strategie voor Europese betalingen zijn van groot belang om de financiële sector klaar te maken voor het digitale tijdperk.

⁶ Rekening houdend met de specifieke kenmerken van de regio's in de zin van in artikel 349, VWEU.

De drie voorzitterschappen zullen ervoor zorgen dat de EU beter strijd voert tegen witwaspraktijken en terrorismefinanciering via onder andere het actieplan voor een alomvattend EU-beleid voor de preventie van witwassen en financieren van terrorisme.

Het aantrekken van duurzame financiering en het versterken van de financiële inclusie kan helpen om de Agenda 2030, de 17 duurzameontwikkelingsdoelen (SDG's) daarvan en de doelstellingen van de Europese Green Deal te verwezenlijken. De drie voorzitterschappen kijken daarom uit naar een hernieuwde strategie voor duurzame financiering, die het investeringsplan voor een duurzaam Europa zal vervolledigen.

Voor een goede werking van de eengemaakte markt zijn een gelijk speelveld en een eerlijke en effectieve belastingheffing noodzakelijk. De drie voorzitterschappen zijn voornemens eerlijke belastingheffing in een steeds meer gedigitaliseerde economie verder te bevorderen - in het bijzonder met betrekking tot een minimale effectieve belasting - en de initiatieven in het actieplan ter bestrijding van belastingontduiking te begunstigen. Zij zullen de herziening van de richtlijn tabaksaccijnzen en de energiebelastingrichtlijn bevorderen.

Om de douane-unie te versterken is het essentieel dat de EU-grenzen worden beschermd tegen nagemaakte goederen en dat het potentieel van de EU-douanewetgeving wordt benut.

De drie voorzitterschappen zien uit naar het komende actieplan inzake de douane-unie en het voorstel voor de oprichting van een éénloketsysteem voor de douane.

Het kader voor intellectuele eigendom is als horizontaal thema voor alle economische sectoren van groot belang voor innovatie in de EU. Het voorzitterschapstrio zal werken aan een coherente strategie op het gebied van intellectuele eigendom.

De EU heeft een geschikte, performante en hulpbronnenefficiënte infrastructuur nodig om ten volle te kunnen profiteren van de tweeledige transitie: groen en digitaal.

Het voorzitterschapstrio wil uitvoering geven aan de energie-unie door middel van een geïntegreerde, onderling verbonden en goed functionerende Europese energiemarkt die gericht is op duurzame energie en de transitie naar klimaatneutraliteit. Zij zullen kijken in hoeverre de energiesector kan bijdragen aan het herstel na de COVID-19-pandemie. De drie voorzitterschappen zullen met betrekking tot het uitvoeren van de governance van de energie-unie en het energiekader 2030 nauwe samenwerking en uitwisseling tussen de lidstaten voorstaan. Daarnaast zien zij uit naar de initiatieven van de Commissie voor de energiesector, waarbij het onder andere gaat om een nieuwe aanpak om het potentieel van Europa op het gebied van hernieuwbare offshore-energie te benutten, innovatieve brandstoffen, maatregelen om slimme sectorale integratie te helpen verwezenlijken, daaronder begrepen faciliteiten voor het koolstofvrij maken van de gassector en het aanpassen van de verordening betreffende het trans-Europees energienetwerk (TEN-E) aan de perspectieven van een klimaatneutrale economie, om tot een energie-infrastructuur te komen die geschikt is voor haar doel.

Veilig, innovatief en aansluitend vervoer, waarbij ook alternatieve duurzame brandstoffen en aandrijvingen worden bevorderd, zal een prioriteit zijn. Hetzelfde geldt voor de interoperabiliteit en duurzaamheid van de Europese connectiviteit via het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-V). Het trio kijkt uit naar de strategie voor duurzame en slimme mobiliteit en is vastbesloten om aan belangrijke voorstellen te beginnen werken. Het zal zich ervoor inzetten dat de toeleveringsketens vlot blijven werken wanneer zij in de hele Unie op de proef worden gesteld, en zal de gevolgen van de COVID-19-crisis voor het vervoerssysteem in met name de burgerluchtvaartsector aanpakken. Het trio zal ernaar streven de vervoerssector en de veerkracht ervan te versterken. Voorts zal het een analyse maken van de impact die de pandemie heeft gehad op de vervoersstromen binnen de EU, de vervoerondernemers in alle vervoerstakken en de vervoersinfrastructuur.

De drie voorzitterschappen zijn ervan overtuigd dat de digitale transformatie vorm zal geven aan het dagelijks leven in Europa, maar ook dat Europa vorm kan geven aan de transformatie. Het is een kans maar ook een uitdaging voor de EU en haar maatschappelijk en economisch model, en voor haar concurrentievermogen en soevereiniteit. In dit verband zullen de drie voorzitterschappen bijzondere aandacht hebben voor de digitalisering van diensten en organisaties in met name het openbaar bestuur. De digitale soevereiniteit van de EU moet verder worden versterkt teneinde een verantwoorde, innovatieve, duurzame en concurrerende Europese digitale omgeving in stand te houden en te bevorderen, meer bepaald in sectoren van strategisch belang en wanneer het gaat om belangrijke ontsluitende digitale technologieën en infrastructuren, waaronder data-infrastructuren. In dat opzicht is kunstmatige intelligentie een belangrijke technologie met een enorm potentieel voor waardecreatie. Met dat in het achterhoofd kijkt het trio uit naar de komende voorstellen die een vervolg geven aan de mededeling "De digitale toekomst van Europa vormgeven", het witboek over kunstmatige intelligentie, de Europese datastrategie en de wet inzake digitale diensten, en naar verdere inspanningen in het kader van het Europees blockchainpartnerschap en het aangekondigde actieplan voor de media en audiovisuele sector.

De digitalisering heeft verstrekkende gevolgen en moet daarom in het gehele interne en externe beleid van de Unie op coherente wijze worden aangepakt. Het ontwikkelen van infrastructuur, connectiviteit (waaronder gigabitconnectiviteit tegen 2025 en 5G), gebruikersgerichte diensten en het vrijwaren van deze diensten in tijden van crisis, samen met betere regelgeving, investeringen, mogelijkheden en effecten in verband met milieu- en klimaatbescherming of duurzame ontwikkeling, gezondheid - dit alles zal een belangrijke rol spelen. De totstandbrenging van een toereikend data-ecosysteem overeenkomstig de datastrategie van de Europese Commissie (daaronder begrepen gegevensinfrastructuur, bescherming van gegevens en privacy, verantwoord gebruik van gegevens, dataruimten, toegankelijkheid van gegevens, uitwisseling van gegevens en gegevensbeveiliging) zal belangrijk zijn voor de slaagkansen van Europa bij het vormgeven van de digitale transformatie.

De Europese onderzoeks-, gezondheids- en onderwijsstelsels moeten toegerust zijn om de uitdaging van de technologische en maatschappelijke veranderingen - ook die in verband met de digitalisering - ten volle aan te gaan. Dit dient te worden bereikt door de bevordering van onderzoek en innovatie, betere prestaties op het gebied van volksgezondheid en investeringen in de vaardigheden van mensen en in onderwijs, en door te zoeken naar synergieën binnen de Europese wetenschappelijke, onderzoeks- en innovatiegemeenschappen om het volle potentieel van onderzoek en innovatie in de hele Unie te benutten, dit ook om de COVID-19-crisis te boven te komen. Het trio is dan ook ingenomen met de mededeling van de Commissie over de toekomst van onderzoek en innovatie en de Europese onderzoeksruimte, het bijgewerkte actieplan voor digitaal onderwijs, de verdere ontwikkeling van de Europese onderwijsruimte en het nieuwe strategische kader voor samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding en de bijgewerkte vaardighedenagenda, en ziet het ernaar uit de follow-up daarvan in de Raad te bevorderen. De ervaring met de uitdagingen tijdens de COVID-19-uitbraak leert dat de gebieden onderwijs, vaardigheden en onderzoek voldoende flexibel moeten zijn en bestand moeten zijn tegen onderbrekingen in hun regelmatige cycli. Om het potentieel van onderwijs, onderzoek en innovatie te kunnen benutten voor transformatieve oplossingen en de verwezenlijking van de SDG's, zal een aanpak op meerdere niveaus nodig zijn waarbij de inspanningen van deze beleidsgebieden op alle niveaus binnen elk sectoraal initiatief strategisch worden gebundeld en op EU-niveau worden geïntegreerd in een gemeenschappelijke aanpak op EU-niveau. Tegelijkertijd zal opnieuw vorm moeten worden gegeven aan de Europese onderzoeksruimte zodat recht wordt gedaan aan de in het Verdrag vastgelegde verplichting om een ruimte te creëren waarin onderzoekers een echte Europese carrière kunnen opbouwen en, net als kennis en technologieën, zich vrijelijk over de grenzen heen en tussen verschillende systemen kunnen bewegen. Er zal ook bijzondere aandacht worden besteed aan de ethische aspecten van de vernieuwde Europese Onderzoeksruimte (EOR) en aan de burgerwetenschap. De drie voorzitterschappen zullen in het kader daarvan enkele gezamenlijke activiteiten uitvoeren. Als antwoord op de COVID-19-crisis zullen de voorzitterschappen de werkzaamheden voor de oprichting van de gezamenlijke EU-laboratoria voor de ontwikkeling van geneesmiddelen en vaccins aanmoedigen via het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC).

De drie voorzitterschappen zullen ernaar streven dat de wetgevingsvoorstellen van het programma Horizon Europa en Erasmus+ tijdig worden vastgesteld, opdat onverwijld kan worden begonnen met de uitvoering van de nieuwe beleidscyclus, waaronder de herschikking van de verordening betreffende het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) en het besluit betreffende de strategische innovatieagenda van het EIT voor 2021-2027. Hetzelfde geldt voor andere EU-programma's, zoals Digitaal Europa, Creatief Europa en Europees Solidariteitskorps.

De bescherming van de consument moet worden aangepast aan de uitdagingen van de digitale transformatie en de Agenda 2030, en waar nodig daartoe worden versterkt. Er moet rekening worden gehouden met de kwetsbaarheden van consumenten in verschillende sectoren.

De drie voorzitterschappen steunen de inspanningen van de Commissie om de handhaving van de consumentenwetgeving te verbeteren en de internationale samenwerking te versterken. Het vertrouwen van de consumenten in een hoog niveau van consumentenbescherming en transparante consumenteninformatie zijn belangrijke factoren die het herstel van de Europese economie na de COVID-19-crisis vooruithelpen. Het trio wacht op de consumentenagenda van de Commissie waarin de respectieve geleerde lessen worden behandeld en is van plan snel concrete voorstellen te doen, zoals de universele oplader en de herziening van de roamingverordening, en ziet uit naar andere voorstellen, zoals de herziening van de richtlijn inzake algemene productveiligheid.

De EU moet een concurrerende ruimtevaartsector en de integratie ervan in de Europese economie steunen door meer gebruik te maken van ruimtevaarttechnologieën en -toepassingen ter ondersteuning van het overheidsbeleid. Indien de voorgestelde verordening inzake een Europees ruimtevaartprogramma en de omvorming van het Europees GNSS-Agentschap (GSA) tot het Agentschap van de Europese Unie voor het ruimtevaartprogramma (EUSPA) wordt vastgesteld, willen de drie voorzitterschappen de weg vrijmaken voor een nieuw tijdperk in de ruimtevaart-activiteiten van de EU. Zij zullen ook streven naar een Europees standpunt over de belangrijkste beginselen voor de mondiale ruimtevaarteconomie en de ontwikkeling van de "nieuwe ruimtevaart", die onder andere marktgestuurde benaderingen en het openstellen van de ruimtevaart voor nieuwe spelers met zich meebrengt.

Er zal steun moeten worden verleend aan de toeristische sector in de EU, die bijzonder hard getroffen is door de huidige COVID-19-crisis, met name aan kmo's en de burgerluchtvaartsector. Het trio is bereid om samen met de lidstaten en de Commissie te werken aan een gezamenlijk en gecoördineerd antwoord dat aansluit op de routekaart naar herstel, dat zal zorgen voor een geleidelijke en veilige hervatting van de toeristische activiteiten, de bevordering van duurzaam toerisme en dat de consument zal geruststellen. Het moet daarbij gaan om verlichting op korte termijn, bijstand aan bedrijven en langetermijnherstel.

IV. AAN EEN KLIMAATNEUTRAAL, GROEN, RECHTVAARDIG EN SOCIAAL EUROPA BOUWEN

a. Aan een klimaatneutraal en groen Europa bouwen

De drie voorzitterschappen zijn vastbesloten in 2050 een klimaatneutrale EU tot stand te brengen, in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, en er tegelijkertijd voor te zorgen dat de transitie kosteneffectief, rechtvaardig, sociaal evenwichtig en eerlijk verloopt, en wordt verwezenlijkt op een wijze die het concurrentievermogen van de EU in stand houdt. In dit verband verwelkomt het trio de mededeling van de Commissie over de Europese Green Deal en het investeringsplan voor een duurzaam Europa, waarop de drie voorzitterschappen zich met voorrang willen richten, alsook de Europese klimaatwet, de strategie voor de aanpassing aan de klimaatverandering en nog te volgen wetgevingsvoorstellen in 2020-2021. Het trio is vastbesloten deze initiatieven voort te zetten en de klimaatactie zowel binnen als buiten de EU op te voeren, met name door af te spreken om 2020 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) een geactualiseerde nationaal bepaalde bijdrage (NDC) in te dienen, conform onze verplichtingen ingevolge de Overeenkomst van Parijs en na een grondige effectbeoordeling.

Wat hulpbronnenefficiëntie, de circulaire economie en afvalbeheer betreft, prijzen de drie voorzitterschappen het nieuwe actieplan voor een circulaire economie en zijn zij bereid de daaruit voortvloeiende initiatieven voort te zetten. De consumenten spelen een belangrijke rol bij het aansturen van de groene transitie en in dit verband kijkt het trio met belangstelling uit naar het Commissievoorstel over het versterken van de positie van de consument.

De bescherming van biodiversiteit en natuurlijke hulpbronnen en het duurzame gebruik daarvan vormen nog een ander essentieel onderdeel van de groene transitie. De EU en haar lidstaten zullen het voortouw nemen en meer inspanningen leveren tegen het verlies van biodiversiteit, zonder daarbij het verband tussen biodiversiteit en de gezondheid van de mens uit het oog te verliezen. Het trio steunt de toezegging van de EU om het goede voorbeeld te geven en een krachtige bijdrage te leveren aan de aanneming en toepassing van een ambitieus mondiaal biodiversiteitskader na 2020. De drie voorzitterschappen zullen duurzame en circulaire landbouw, visserij en bevorderen, alsook duurzaam bosbeheer, conform een versterkte EU-bosstrategie na 2020 die de hele boscyclus bestrijkt en de vele diensten waarin bossen voorzien, bevordert, met aandacht voor het waarborgen van de voedselvoorziening en de integriteit van de voedselvoorzieningsketens in tijden van crisis, alsook voor dierenwelzijn, en hopen voorts het 8e Milieuactieprogramma te realiseren. Er zal ook bijzondere aandacht worden besteed aan duurzaam waterbeheer, en aan een alomvattende oceaananagenda, met inbegrip van blauwe groei.

De weerbaarheid van de landbouw en de vitaliteit van de plattelandsgebieden op het gehele grondgebied van de EU zijn van cruciaal belang voor de territoriale cohesie en voor de toegang van burgers tot veilig en betaalbaar voedsel. De drie voorzitterschappen zullen alles in het werk stellen opdat de wetgevingsvoorstellen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) tijdig worden vastgesteld, om onverwijld te kunnen beginnen met de uitvoering van de nieuwe beleidscyclus.

Ook in het kader van het mechanisme voor een rechtvaardige transitie willen de drie voorzitterschappen zich inzetten voor een tijdige aanneming van het wetgevingsvoorstel tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie.

Het trio benadrukt dat de uitvoering van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en van de 17 duurzameontwikkelingsdoelen daarvan, essentieel is om een betere en duurzamere toekomst waarbij niemand achterblijft, te bewerkstelligen. Daartoe moet de Agenda 2030 worden geïntegreerd in alle externe en interne beleidsmaatregelen van de EU, en wel in voldoende detail.

b. Aan een rechtvaardig en sociaal Europa bouwen

De drie voorzitterschappen zijn overtuigd van de sterke punten van het Europees sociaal model, en zijn van mening dat er nog verdere vooruitgang kan worden geboekt.

Er kan meer worden gedaan om de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten te waarborgen. Het trio verbindt zich ertoe deze werkzaamheden voort te zetten op basis van de bestaande bevoegdheidsverdeling tussen de EU en haar lidstaten. Het bevorderen van de opwaartse convergentie in de EU is daarbij een van zijn doelstellingen, alsook het ondersteunen van de sociale cohesie. Deze doelstelling kan met name worden gerealiseerd via een EU-kader voor nationale minimumlonen, instrumenten ter bescherming van banen en inkomens in tijden van economische schokken, toegang tot sociale bescherming voor alle werknemers en zelfstandigen, in het bijzonder de meest kwetsbare groepen, alsook betere sociale inclusie. Het trio zal de inspanningen ter bestrijding van armoede opvoeren en het debat over toekomstige initiatieven voor de bescherming van het minimuminkomen aanmoedigen. De sociale gevolgen van de pandemie moeten worden opgevangen. Dit zal steun vereisen voor de economieën van de lidstaten en voor de genomen maatregelen. De aangekondigde voorstellen met betrekking tot minimumloon en een hervverzekeringsstelsel voor werkloosheid, die de Raad wil bestuderen, het initiatief ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid, alsook garanties voor kinderen, zijn belangrijke stappen om de Europese pijler van sociale rechten verder gestalte te geven.

De inspanningen op het gebied van werkgelegenheid en sociale zaken zullen zich toespitsen op de gevolgen van de COVID-19-crisis. De inspanningen hebben onder meer betrekking op veiligheid en gezondheid op het werk en de bescherming van werknemers met onzeker werk, met name in atypische arbeidsvormen, alsook op de inzet van flexibele vormen van werk, zoals telewerken, onder meer via digitale instrumenten.

De drie voorzitterschappen zullen een impuls geven aan de inspanningen voor een coherente EU-brede uitvoering van de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de tripartiete beginselverklaring van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende multinationale ondernemingen en sociaal beleid. Ze pleiten voor de opstelling van een nieuwe mededeling over "Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)", met inbegrip van een EU-actieplan inzake verantwoord ondernemerschap en rekening houdend met de ervaringen en lessen van de COVID-19-crisis.

Werk en werkomstandigheden ondergaan een snelle verandering, met name door de digitalisering en de vergrijzing. Om de toekomst van werk actief vorm te geven, kijkt het trio uit naar de aangekondigde manieren om de veiligheid en gezondheid op het werk van alle werknemers en de arbeidsomstandigheden van platformwerkers, telewerkers en werknemers in andere atypische arbeidsvormen te verbeteren.

De demografische uitdagingen moeten verder worden aangepakt. De arbeidsmarktparticipatie van alle groepen alsook de intergenerationele samenwerking en dialoog moeten worden versterkt. Artificiële intelligentie zal een centrale rol spelen bij de ontwikkelingen op het gebied van werk en samenleving. Het arbeidsmarktbeleid is vooral gericht op de thema's vaardigheden, veiligheid en beveiliging en sociale dialoog. Toegang tot beroepsopleiding en -onderwijs en tot mogelijkheden voor een leven lang leren is van essentieel belang om werknemers in staat te stellen de vaardigheden te verwerven die de arbeidsmarkt vraagt en die nodig zijn om zich aan te passen aan veranderingen, zelfs wanneer deze acuut en onverwacht zijn.

Inclusieve toegang tot onderwijs, ook met digitale middelen, moet worden gewaarborgd met de Geactualiseerde vaardighedenagenda voor Europa en het actieplan voor integratie en inclusie. Investeren in vaardigheden, evenals in kansen voor omscholing en bijscholing en in digitale vaardigheden, wordt cruciaal om een antwoord te bieden op de groeiende vaardigheidskloof en de veranderende werkpatronen.

De bevordering van cultuur en media zal onder meer bijdragen tot inclusieve en hechte samenlevingen, mede door de culturele en creatieve sectoren te ondersteunen via het programma Creatief Europa. Het trio ziet ook uit naar de initiatieven van de Commissie met betrekking tot een kinder- en een jeugdgarantie.

Een Uniebeleid voor een burgervriendelijke EU zal verder bijdragen tot ontwikkeling en groei alsook tot een passende woonomgeving, door rekening te houden met de specifieke behoeften van plattelands- en kustgebieden en een geïntegreerde en duurzame ontwikkeling van steden en regio's te stimuleren. De Unie ondersteunt goede gezondheidszorg voor iedereen, onder meer door de toeleveringsketen voor geneesmiddelen, die een belangrijk element in de toegang tot geneesmiddelen vormt, veilig te stellen. In dit verband zal het trio ook nauw samenwerken met de Commissie bij de opstelling en de follow-up van het "Europees kankerbestrijdingsplan". Het trio wil ook meewerken aan een betere kennis over gezondheidszorg.

De COVID-19-pandemie heeft aangetoond dat bepaalde gezondheidsgerelateerde processen op EU-niveau, zowel op het gebied van gezamenlijke aanbestedingen op EU-niveau als bij de ontwikkeling en productie van vaccins en antimicrobiële en antivirale middelen, voor verbetering vatbaar zijn. De wetgeving op het gebied van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen moet worden gemoderniseerd om snel te kunnen reageren op marktcrisis en in de eigen behoeften te kunnen voorzien, onder meer op het gebied van de beschikbaarheid van geneesmiddelen, vaccins en medische apparatuur. In dit verband neemt het trio, met inachtneming van de nationale bevoegdheden, terdege nota van het voornemen van de Commissie om te helpen ervoor te zorgen dat Europa beschikt over betaalbare geneesmiddelen om aan zijn behoeften te voldoen. De drie voorzitterschappen zullen ook aandacht besteden aan de wetgeving op het gebied van "herbestemming", en tegelijkertijd een gemeenschappelijke aanpak voor de snelle en efficiënte verwerving van gegevens in klinische proeven mogelijk maken. De discussie over de oprichting van "gezamenlijke behandelingsinstellingen" door belangstellende landen zal worden aangemoedigd. De paraatheid bij pandemieën in de EU moet worden versterkt, onder meer door de digitale uitwisseling van gezondheidsgegevens te bevorderen met volledige inachtneming van de privacyrechten, en door bestaande Europese structuren zoals het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC) te versterken.

V. DE EUROPESE BELANGEN EN WAARDEN WERELDWIJD UITDRAGEN

De drie voorzitterschappen zullen samen met de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid bijdragen tot de effectieve voorbereiding van door de voorzitter van de Europese Raad georganiseerde topbijeenkomsten en bijeenkomsten van EU-leiders met de staatshoofden en regeringsleiders van derde landen en regio's, zowel op institutioneel EU-niveau als in multilaterale vorm. Het trio, in samenwerking met de hoge vertegenwoordiger, zal ook zorgen voor de follow-up van de besprekingen in de Europese Raad over buitenlandse zaken en internationale betrekkingen.

De drie voorzitterschappen zullen nauw samenwerken met en gezamenlijk ondersteuning bieden aan de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid bij het vervullen van zijn taken, en zullen streven naar actieve betrokkenheid en specifieke ondersteuning van alle lidstaten voor het buitenlands beleid van de Unie.

Het trio zal bij zijn ondersteuning van de hoge vertegenwoordiger zo veel mogelijk concrete stappen ondernemen opdat de EU daadkrachtiger en eensgezinder kan optreden, teneinde de belangen en waarden van Europa doeltreffend uit te dragen en een op regels gebaseerde internationale orde te verdedigen en verder vorm te geven, in overeenstemming met het internationaal recht en de mensenrechten in de gepolariseerde wereld van vandaag, en zo het multilateralisme en het VN-stelsel te versterken. Wij zullen ernaar streven de reputatie van de EU als wereldleider te versterken en vrede, welvaart en mensenrechten voor iedereen te bevorderen.

Dat vergt de inzet en de strategische benutting van het volledige instrumentarium van het externe optreden van de EU, van diplomatie tot ontwikkeling, handel, internationale culturele betrekkingen, of energiebeleid, met inbegrip van veiligheids- en defensie-instrumenten, en actieve voorlichting en communicatie. Het trio wil samen met de hoge vertegenwoordiger, alle EU-instellingen en de lidstaten, zijn deel doen voor een krachtige EU in een multilaterale wereld met nauwe interregionale banden. Dat vergt een EU die kan reageren op complexe noodsituaties. Daarom zal een van de prioriteiten van het trio erin bestaan de reactie van de EU en haar lidstaten op de COVID-19-pandemie te evalueren, om gebreken en problemen, beste praktijken en methoden ter verbetering van de wederzijdse samenwerking en coördinatie te in kaart te brengen. De goedkeuring en uitvoering van het instrument voor nabuurschapsbeleid, ontwikkeling en internationale samenwerking zal ons in staat stellen onze belangen en waarden te bevorderen en onze samenwerking beter af te stemmen op de prioriteiten van het buitenlands beleid van de EU.

Het trio verwelkomt het besluit om de toetredingsonderhandelingen met de Republiek Albanië en de Republiek Noord-Macedonië te openen, en bevestigt dat het EU-perspectief van de Westelijke Balkan wordt aangehouden en dat het zijn doelstelling is het proces van de uitbreiding naar de Westelijke Balkan voort te zetten aan de hand van de recente mededeling van de Commissie over de verbeterde methode voor de uitbreiding, in voorkomend geval, en de samenwerking te intensiveren, onder meer zoals overeengekomen tijdens de top van Zagreb.

In dit verband zal het trio bijzondere aandacht besteden aan de aanpak van de aanzienlijke sociaal-economische gevolgen van de COVID-19-crisis in de landen van de Westelijke Balkan en aan het herstel van zijn economieën, onder meer door jongeren er een positief perspectief te bieden. Het trio zal de connectiviteit in al zijn dimensies ondersteunen zodat de ontwikkelingskloof tussen de EU en de regio wordt verkleind. Het bevorderen van de democratie, de rechtsstaat en mediavrijheid vormen de gezamenlijke EU-boodschap die wij willen uitdragen, en waarvoor een effectieve strategische communicatie nodig is. Er moet ook aandacht gaan naar het aanpakken van hangende kwesties en naar het versterken van de weerbaarheid tegen hybride bedreigingen en desinformatie door nauwer samen te werken op het gebied van gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, onder meer door ontwrichtende invloeden in de regio tegen te gaan.

Het trans-Atlantische partnerschap en de handelsbetrekkingen van de EU met de VS worden een van de belangrijkste aandachtspunten van het trio, dat nauw zal samenwerken met de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid, om zich op de wederzijds voordelige en evenwichtige relatie te blijven verlaten.

De EER- en de EVA-staten zijn hechte partners. Een nauwe coördinatie met de EER-EVA-staten en Zwitserland wat betreft de gevolgen van de COVID-19-pandemie is van groot belang, aangezien de EVA-staten een hoog niveau van economische integratie met de EU hebben via de interne markt van de EER en het nauwe netwerk van contracten met Zwitserland.

Samen met de hoge vertegenwoordiger en de Commissie zal het trio een ambitieus nabuurschapsbeleid voeren ten aanzien van het Oosten en het Zuiden. Het is met name bedoeld om de directe geografische partners te helpen de COVID-19-crisis met succes te doorstaan en hun algemene veerkracht te versterken. Voorts zal het trio sterke aandacht besteden aan het ondersteunen van de hoge vertegenwoordiger bij de respons op belangrijke conflicten in de buurlanden van de Unie en daarbuiten, zoals in Libië, de Sahel en Oost-Oekraïne.

Het trio zal, in samenwerking met de hoge vertegenwoordiger, ook bijdragen aan de opstelling en de daaropvolgende uitvoering van de tijdens de komende top van het Oostelijk Partnerschap aan te gane verbintenissen. Er zal ook worden voortgewerkt aan de uitvoering van de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van juni 2019 over het betrekken van de EU bij de regionale samenwerking rond de Zwarte Zee en het EU-initiatief "Synergie voor het Zwarte Zeegebied".

Het trio ondersteunt de hoge vertegenwoordiger bij het opmaken van de balans met betrekking tot de vijf leidende beginselen inzake de betrekkingen tussen de EU en Rusland, teneinde het EU-beleid actief vorm te geven.

De EU zal haar samenwerking met de OVSE opvoeren, wat een aanzienlijk verschil kan maken voor de veiligheid en stabiliteit in Europa gezien het unieke geografische bereik, de autonome instellingen, het netwerk van acties in het veld en het algemene diplomatieke potentieel van de organisatie.

In het licht van het toenemende geopolitieke belang van Centraal-Azië als brug tussen Europa en Azië zal de EU voortbouwen op de belangrijkste prioriteiten van de in juni 2019 aangenomen nieuwe EU-strategie voor de regio. De EU zal ernaar streven de connectiviteit tussen Europa en Azië te verbeteren, zoals dat in de EU-strategie voor sterkere banden tussen Europa en Azië is bepaald.

De EU zal, onder de drie voorzitterschappen, de inspanningen van de hoge vertegenwoordiger voor een nauwere samenwerking met de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (ASEAN) steunen om tot een "strategisch partnerschap" te komen. In dit verband onderzoekt de voorzitter van de Europese Raad de mogelijkheid om een bijeenkomst van de leiders van de EU en de ASEAN te houden. De EU zal de dialoog en de samenwerking met Azië blijven stimuleren via de Ontmoeting Azië-Europa (ASEM), die op 16 en 17 november 2020 in Phnom Penh (Cambodja) haar 13e top zal houden, en overweegt een ontmoeting tussen de leiders van de EU en China. Daarnaast zullen jaarlijkse EU-toppen met China, India, Japan en de Republiek Korea worden voorbereid. Het trio zal zijn inspanningen voor de uitvoering en bevordering van de strategie voor sterkere banden tussen Europa en Azië intensiveren, en daarbij streven naar een op waarden gebaseerde aanpak die duidelijk gericht is op de naleving van internationale normen, duurzaamheid en transparantie. Op uitnodiging van de voorzitter van de Europese Raad zal onder het Portugese voorzitterschap in mei 2021 in Porto een bijeenkomst van de leiders van de EU en India plaatsvinden.

De top tussen de EU en de Afrikaanse Unie (AU), die in oktober 2020 wordt gehouden, en de geplande ministeriële bijeenkomsten van de EU en de AU zullen belangrijke kansen bieden voor de ontwikkeling van de betrekkingen en de samenwerking met Afrika. De drie voorzitterschappen zullen ook streven naar de vaststelling van Raadsbesluiten over de ondertekening en sluiting van de post-Cotonou-overeenkomst.

Onder de drie voorzitterschappen moet de Europese Unie alles in het werk blijven stellen om te zorgen voor solidariteit met Afrika in de strijd tegen COVID-19. In nauwe samenwerking met de hoge vertegenwoordiger zullen de drie voorzitterschappen ervoor zorgen dat de EU in haar betrekkingen met Afrika werkt aan de verwezenlijking van de gezamenlijke prioriteiten die tijdens de top tussen de EU en de Afrikaanse Unie zijn overeengekomen, waaronder duurzame vrede en veiligheid op het Afrikaanse continent, alsook duurzame en inclusieve groei, investeringen, het scheppen van banen en menselijke ontwikkeling, en tegelijkertijd zoekt naar gezamenlijke en positieve oplossingen voor kwesties met betrekking tot klimaat, migratie en mobiliteit. De EU zal ook het project voor economische integratie van de vrijhandelsruimte op het Afrikaanse continent ondersteunen en de intercontinentale inspanningen opvoeren om te voldoen aan de verbintenissen die zijn aangegaan in het kader van de Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering.

Samen met de hoge vertegenwoordiger blijft het trio vastbesloten het politieke partnerschap van de EU met Latijns-Amerika en het Caribisch gebied te versterken. De EU moet zich blijven inzetten met de landen in de regio en resultaten blijven nastreven via verschillende wegen, onder meer door de bestaande overeenkomsten te actualiseren, zoals met Mexico en Chili, en het werk aan de overeenkomst met Mercosur voort te zetten. De uitdagingen waar we voor staan, vereisen dat de EU haar mondiale rol ten volle opneemt. De verschillende crises in de regio, met name in Venezuela, zullen intensief politiek engagement vereisen.

Het trio blijft vasthouden aan open, ambitieuze en eerlijke, duurzame, op regels gebaseerde handel. Handelsbeleid vormt een cruciaal onderdeel van een holistische economische beleidsrespons op de crisis. Belangrijke elementen in dit verband zijn de hervorming van de WTO ter versterking van de multilaterale, op regels gebaseerde orde en de hervorming van de regeling voor de beslechting van internationale investeringsgeschillen. Tegelijkertijd zal het trio blijven werken aan ambitieuze bilaterale vrijhandels- en investeringsbeschermingsovereenkomsten, waarbij wordt gezorgd voor een gelijk speelveld en een betere toegang tot de markten voor overheidsopdrachten. De onderhandelingen over een vrijhandelsovereenkomst met Indonesië zullen waarschijnlijk in 2021 worden afgerond. De vrijhandelsovereenkomsten met Australië en Nieuw-Zeeland zijn in onderhandeling en kunnen mogelijk in de loop van 2021 worden gesloten. De drie voorzitterschappen zullen ook werken aan de sluiting van een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst met Thailand in 2021. Het trio zal zich inzetten voor de ondertekening van de associatieovereenkomst EU-Mercosur, de gemoderniseerde algemene overeenkomst tussen de EU en Mexico, en voor de modernisering van de associatieovereenkomst met Chili. Alles zal in het werk worden gesteld om te zorgen voor de ondertekening van de overeenkomst inzake de bescherming van geografische aanduidingen en de afronding van de onderhandelingen over een ambitieuze en evenwichtige brede investeringsovereenkomst met China. Het trio zal streven naar een mogelijke hervatting van de onderhandelingen over een ambitieuze overeenkomst inzake handel en investeringsbescherming tussen de EU en India.

De EU zal naar een betere samenwerking op het gebied van ontwikkelingssamenwerking streven en zal op een inclusieve manier haar internationale partnerschappen op dit gebied versterken. De drie voorzitterschappen onderstrepen dat de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de bijbehorende SDG's een transformerend politiek kader bieden om armoede uit te bannen en duurzame ontwikkeling op mondiaal niveau te realiseren, en zullen ervoor zorgen dat de EU en haar lidstaten het voortouw blijven nemen en actie blijven ondernemen. Het trio, in samenwerking met de hoge vertegenwoordiger, wil ook aandacht blijven besteden aan de ruimere gevolgen van nationale maatregelen op internationaal en mondiaal niveau en herinnert aan het engagement van de EU om een einde te maken aan honger en ondervoeding. In dit verband kijken de voorzitterschappen uit naar de voor 2021 geplande VN-top over wereldvoedselsystemen en benadrukken zij de noodzaak van een samenhangend EU-beleid. Daarnaast zal aandacht worden besteed aan een hele reeks uitdagingen op het gebied van waterbeleid, met als doel in dit verband een alomvattende aanpak te ontwikkelen die rekening houdt met de samenhang tussen humanitair werk, ontwikkeling en vrede alsook milieu, mondiale volksgezondheid en voeding.

De drie voorzitterschappen zullen tevens werken aan een sterkere Europese financiële architectuur voor ontwikkeling, als vervolg op de Raadsconclusies van 5 december 2019 en de korte- en langetermijnmaatregelen die in het verslag van de Groep van wijzen van 2020 zijn vastgesteld. Het trio zal ook sturing geven aan de werkzaamheden voor de goedkeuring door de Raad van het derde genderactieplan en de uitvoering ervan.

Het trio ondersteunt de inspanningen van de hoge vertegenwoordiger ter bevordering en verdere versterking van een doeltreffende, op regels gebaseerde internationale orde en is in dat verband vastbesloten om doeltreffende, op verdragen gebaseerde internationale wapenbeheersing, ontwapening en non-proliferatie aan belang te doen winnen als belangrijke pijlers van de wereldvrede en veiligheid.

De COVID-19-pandemie en andere crises hebben verstrekkende gevolgen voor de humanitaire behoeften in de wereld. Onder de drie voorzitterschappen zal de EU ernaar streven levensreddende humanitaire hulp te bieden aan mensen in nood. Wij zullen de werkzaamheden van het vorige voorzitterschapstrio voortzetten, met name de conclusies van de Raad van november 2019 over het internationaal humanitair recht, en zullen pleiten voor de bescherming van humanitaire ruimte en de bevordering van het internationaal humanitair recht. Wij willen dat alle lidstaten en de EU de oproep tot humanitaire actie ondertekenen.

De uitbraak van het COVID-19-virus heeft het belang van wereldwijde gezondheidssamenwerking en een transparante crisisrespons aangetoond. In deze context wil het trio de handen ineenslaan om de EU en haar lidstaten een sterkere en meer strategische stem te geven in internationale fora die zich bezighouden met de mondiale volksgezondheid, zoals de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). De EU en haar lidstaten zullen de partnerlanden ondersteunen bij het versterken van hun algemene gezondheidssystemen en bij het opvangen van de ernstige sociaal-economische gevolgen van de pandemie. Team Europa is de tastbare uiting van de Europese vastberadenheid onze wereldwijde solidariteit te betuigen. Op mondiaal niveau zal de samenwerking met de onderzoeks- en innovatiesector voor een vaccin opengesteld worden voor partnerlanden om een uitbreiding van de pandemie tegen te gaan.

Onder de drie voorzitterschappen zal de EU uitvoering blijven geven aan de EU-strategie voor maritieme veiligheid (EUSMV) en aan haar geactualiseerd actieplan ter verbetering van de wijze waarop de Unie op wereldwijde schaal reageert op dreigingen en uitdagingen op het gebied van maritieme beveiliging die gevolgen hebben voor mensen, activiteiten en infrastructuur, met name door nauwere diplomatieke samenwerking met internationale partners, zoals in de Golf van Guinee, en gecoördineerde capaciteitsopbouw. De beleidsrespons zal worden onderzocht aan de hand van het verslag over de uitvoering van het in 2020 op te stellen actieplan voor de strategie van de Europese Unie voor maritieme veiligheid (EUSMV).

Gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB)

De drie voorzitterschappen ondersteunen de werkzaamheden van de hoge vertegenwoordiger, werken nauw samen met de lidstaten en zijn vastbesloten alle aspecten van het GVDB te versterken, met als algemeen doel de EU tot een verantwoordelijke, bekwame en betrouwbare actor en mondiale partner voor vrede en veiligheid te maken. Daarom zijn de partners van het voorzitterschapstrio vastberaden het vermogen van de EU verder te versterken om adequaat en doortastend te kunnen reageren op crises die onze belangen en veiligheid rechtstreeks beïnvloeden, waar mogelijk met onze partners en zo nodig zelfstandig.

Ons vermogen om op te treden, hangt af van een duidelijke en gemeenschappelijke visie op wat we als Europeanen willen kunnen doen op het gebied van veiligheid en defensie, zoals uiteengezet in de integrale EU-strategie. Als we aan de verwachtingen van de strategische agenda 2019-2024 willen voldoen, zijn politiek-strategische richtsnoeren nodig. Daarom zal het trio zijn volledige steun verlenen aan de werkzaamheden onder leiding van de hoge vertegenwoordiger met het oog op een "strategisch kompas". Een analyse van gemeenschappelijke bedreigingen zal de basis vormen voor deze strategische dialoog en moet bijdragen aan een gemeenschappelijk politiek begrip en aan een meer doelgerichte planning en ontwikkeling van defensievermogens.

Het trio zal zich blijven inspannen voor een nauwere samenwerking op het gebied van GVDB en JBZ (Justitie en Binnenlandse Zaken), zal nationale processen ter vergroting van de vermogens voor civiele GVDB-missies ondersteunen, alsook vele andere acties die ervoor moeten zorgen dat het pact inzake het civiele GVDB uiterlijk in de zomer van 2023 volledig is uitgevoerd. Er zullen verschillende workshops en twee jaarlijkse toetsingsconferenties op hoog niveau plaatsvinden, en er zal een kenniscentrum voor civiele crisisbeheersing worden opgericht.

De verdere ontwikkeling van en de afstemming tussen de defensie-initiatieven van de EU worden voortgezet, onder meer door de baanbrekende stappen uit te voeren die de laatste twee jaar op alle belangrijke gebieden (permanente gestructureerde samenwerking - PESCO, de gecoördineerde jaarlijkse evaluatie inzake defensie - CARD en het Europees Defensiefonds - EDF) zijn gezet. Dit moet een sterkere, inclusieve en duurzame Europese technologische en industriële defensiebasis omvatten waarin rekening wordt gehouden met de rol van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's).

De samenhang tussen de defensiegerelateerde initiatieven waarmee de EU haar ambitieniveau op veiligheids- en defensiegebied wil verwezenlijken, zal verder worden bevorderd via een outputgestuurde aanpak die de defensiesamenwerking moet versterken, zal de Unie met de juiste vermogens toerusten en haar rol als veiligheidsverstrekker versterken. Een verdere versterkte strategische politieke coördinatie en monitoring van de uitvoering wordt van cruciaal belang om een coherente benadering van de ontwikkeling van Europese defensievermogens te waarborgen.

Tegelijkertijd blijven de drie voorzitterschappen samen met de hoge vertegenwoordiger volledig toegewijd aan het trans-Atlantische veiligheidspartnerschap, door ervoor te zorgen dat alle GVDB-gerelateerde initiatieven volledig complementair zijn met de NAVO. De versterking van de samenhang en de capaciteit voor gezamenlijke actie van zowel de NAVO als de EU heeft betrekking op militaire mobiliteit, cyberbeveiliging en -defensie, ontwikkeling van vermogens, hybride bedreigingen en capaciteitsopbouw. In het licht van de COVID-19-pandemie omvat dit ook militaire bijstand aan de civiele autoriteiten en maatregelen om de weerbaarheid en civiele paraatheid te vergroten. Daarom zal prioriteit worden gegeven aan nauwe samenwerking tussen beide organisaties en aan de versterking van de Europese pijler van de NAVO. De gevestigde informele samenwerking op technisch niveau met de NAVO vormt een solide basis voor een sterke en voortdurende inzet, zoals wordt benadrukt in de voortgangsverslagen die tot nu toe zijn opgesteld.
